

Interpellation av Mattias Johansson (C) om utvecklingen av Hammarskogs friluftsområde

Den förra majoriteten i kommunen var pådrivande för att omvandla Hammarskogs friluftsområde till ett naturreservat. Den 28 maj 2018 fattades beslutet, och dåvarande ordföranden i Plan- och byggnadsnämnden, Erik Pelling (S), lyfte i ett pressmeddelande samma dag fram att åtgärden säkerställde att framtida generationer av Uppsalabor fick ökade möjligheter till ett rikt friluftsliv.

Centerpartiet delade helt majoritetens uppfattning att Hammarskog skulle bevaras som friluftsområde. Detta betonas också i den nya översiktsplan som slagits fast. Däremot argumenterade vi emot att inrätta ett naturreservat i Hammarskog. Vi menar att kommunala reservat i första hand ska inrättas för att bevara dokumenterat känsliga biotoper och naturtyper. Exempelvis finns ett 50-tal Natura 2000-områden i kommunen, varav flera inte omfattas av skydd som naturreservat. I fråga om att utveckla befintliga utflyktsmål, riskerar ett naturreservatsbildande snarare att vara kontraproduktivt. Det blir helt enkelt svårare att etablera nya verksamheter, genomföra byggnationer och utveckla aktiviteter i ett område som förklaras som naturreservat.

Ett informationsmöte Centerpartiet arrangerade i Dalby bygdegård under våren 2015, gav upphov till en mängd idéer för att utveckla Hammarskog: uppförande av stugor för uthyrning; fler möjligheter till bad och vattensporter; anläggning av fotbollsplan och klätterväggar samt utbyggnad av restaurangverksamheten. Med mera. Vår entydiga bild efter mötet var att de boende i Södra Hagunda mår om att göra Hammarskog attraktivt och tillgängligt för fler människor och besökare, samtidigt som de själva vill bidra till detta.

Uppsala kommun ska från och med förra året ska fördela pengar till olika projekt i anslutning till landsbygdsprogrammet, inom den så kallade medborgarbudgeten. Södra Hagunda ingår i den första rundan av områden som prioriterats. I den idéprocess som följt har byggandet av ett solcellsdrivet elljusspår i Hammarskog fått överlägset flest röster, som ett projekt som bygdens invånare vill förverkliga. Tanken var att detta skulle uppföras utmed den cirka 2,5 km långa gångväg/slinga som redan idag nyttjas av tusentals besökare varje år för promenader, löpning och skidåkning.

I samband med att medborgarbudgetens slutliga förslag skulle redovisas, fick dock samhällsföreningarna i området besked av Stadsbyggnadsförvaltningen att ett elljusspår i Hammarskog inte kunde komma ifråga. Ett skäl var oklarheter i själva driftskostnaden, som enligt budgetens riktlinjer inte får öka med ett förslag. Men i motiveringen betonade också förvaltningen att ett elljusspår i Hammarskog bedömdes stå i strid med reservatsföreskrifterna. Därför gick inte förslaget vidare i processen.

För Centerpartiets del är detta ett tydligt exempel på det olyckliga i att göra Hammarskog till naturreservat. Att uppföra ett solcellsdrivet elljusspår utmed ett sedan länge ianspråktaget gångstråk i ett etablerat friluftsområde, borde inte vara

NÄRODLAD
POLITIK

Centerpartiet

orimligt. Men med hänvisning till de fastsatta naturreservatsföreskrifterna, ses alltså detta istället som en inte godkänd åtgärd.

Jag vill därför fråga Gatu- och samhällsmiljönämndens ordförande Rickard Malmström, som även är kommunalråd med ansvar för natur och miljö:

- Delar han stadsbyggnadsförvaltningens bedömning att det strider mot naturreservatsföreskrifterna att anlägga ett solcellsdrivet eljusspår i Hammarskog?
- Vilka utvecklingsmöjligheter ser han och det nya styret i kommunens för Hammarskogs friluftsområde som inte bedöms stå i strid med naturreservatets föreskrifter och syften?

Mattias Johansson (C)

Svar på Interpellation av Mattias Johansson (C) om utvecklingen av Hammarskogs friluftsområde

Mattias Johansson har ställt två frågor till mig om utvecklingen av Hammarskogs friluftsområde. Dels om jag delar bedömning att det strider mot naturreservatsföreskrifterna att anlägga ett solcellsdrivet elljusspår i Hammarskog. Dels om vilka utvecklingsmöjligheter jag och det nya styret i kommunen ser för Hammarskogs friluftsområde som inte bedöms stå i strid med naturreservatets föreskrifter och syften.

Låt mig börja med att säga att jag är väldigt glad och stolt över att vi våren 2018 fattade beslut i fullmäktige om att omvandla Hammarskogs friluftsområde till ett kommunalt naturreservat.

Beslutet att inrätta kommunala reservat i Årike Fyris, Kronparken och Hammarskog är ett av förra mandatperiodens viktigaste beslut. Besluten fattades av kommunfullmäktige den 28 maj 2018 och innebar att områdena blev naturreservat från och med 29 juni 2018.

De tre naturskyddsområdena är sinsemellan olika. Kronparken har en unik flora av gamla tallar och döda träd som har stor betydelse för en rad insekter och fåglar. Hammarskog är ett uppskattat friluftsområde med den särskilda Mälardalsnaturen med variationsrik skog, odlingslandskap och vassrika stränder med dess ekosystem. Årike Fyris har stora värden i jordbruksmark, natur och vattenmiljöer.

I och med att Hammarskog nu är ett kommunalt naturreservat har vi säkerställt området för ett rikt friluftsliv för framtida generationers Uppsalabor. Inte minst viktigt med tanke på att staden nu växer så snabbt. Vi blir fler och fler Uppsalabor som behöver komma ut i naturen och motionera och idka friluftsliv på olika sätt. Att säkra naturområden för friluftslivet är ett viktigt argument för att bilda kommunala naturreservat vid sidan av hänsyn till biologisk mångfald. Jag delar inte Mattias Johanssons åsikt att kommunala reservat i första hand ska inrättas för att bevara dokumenterat känsliga biotoper och naturtyper. Det är däremot riktlinjer som gäller för de naturreservat, biotopskydd och naturvårdsavtal som Naturvårdsverket, genom länsstyrelsen, och Skogsstyrelsen har ansvar för.

I beslutet och skötselplanen för Hammarskogs naturreservat har man tagit höjd för att reservatsföreskrifterna inte ska stå i vägen för utveckling av friluftaktiviteter i området. Tvärtom är ett av huvudsyftena med naturreservatet att utveckla friluftsområdet, dess tillgänglighet och möjligheter för allmänheten till friluftslivsaktiviteter. Bland annat är utveckling och anläggande av olika slag tillåtet inom hela den centrala delen av naturreservatet, bebyggelsezonen, utan att tillstånd behöver sökas från reservatsföreskrifterna. Men även i de fall tillstånd och dispenser måste sökas är friluftslivsutveckling ett prioriterat skäl för att ge tillstånd.

Det inkom många förslag från de boende i Hagunda, Järlåsa & Vänge om vad man önskade använda medborgarbudgeten till. Denna budget var dock väldigt begränsad, så många förslag fick strykas p.g.a. att de var för dyra att genomföra, bland annat förslaget om elljusspåret i Hammarskog. Det gällde både investerings- och driftkostnaden. Däremot strider inte naturreservatsföreskrifterna mot en anläggning av detta slag. Tillstånd hade dock behövts sökas för den del av spåret som skulle ha anlagts utanför den så kallade ”bebyggelsezonen”,

men i och med att denna åtgärd skulle varit förenlig med reservatets syften hade det inte varit svårt att få detta tillstånd.

Det förslaget som istället ”vann” medborgarbudgeten var anläggandet av ett utegym i Hammarskog, vilket det nu planeras för centralt i området i anslutning till den vägslinga som många använder som motionsspår.

Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar med att ta fram en politiskt förankrad utvecklingsplan för friluftslivet i Hammarskog, där bland annat idéer från boende i närområdet har beaktats. Förslaget så här långt innehåller bland annat satsningar på utveckling av terrängcykling, ridning, träning och lek samt kulturutbud av olika slag. Herrgården föreslås hålla öppet varje dag för allmänheten. Här ska man kunna fika och hyra friluftsutrustning året runt. Tillgängligheten till området ska förbättras genom bättre möjligheter att cykla och åka kollektivt från staden. Satsningarna ska göras med inriktning på så väl ekologisk, ekonomisk som social hållbarhet. Det är mycket möjligt att det inom denna satsning kommer att kunna anläggas ett elljusspår av den typ som önskats, speciellt då ett utegym nu snart finns på plats.

Jag ser fram emot att i framtiden kunna ta mig med buss ut till Hammarskog efter jobbet och springa i ljuset av lampor drivna av solceller tillsammans med många andra Uppsalabor. Ta ett pass i utegymmet och sedan en kvällsfika på serveringen. Genom att vi nu gör Hammarskog till ett kommunalt naturreservat försäkrar vi oss att kunna göra genomföra en rad åtgärder för ett levande friluftslivet för oss och kommande generationer.

Rickard Malmström, kommunalråd (MP) med ansvar för natur och miljö.